

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 441/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. I., Z., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 170/09 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. augusta 2011 doručená sťažnosť M. K., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 170/09 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti najmä vyplynulo: «(...) Predmetom tejto sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. K porušovaniu uvedeného základného práva sťažovateľa dochádza v občianskoprávnom konaní vedenom pred Okresným súdom v Banskej Bystrici pod č. k.: 13C/170/2009, ident. č.: 6109219334, sp. zn.: 5Er/354/2010/ vo výkone EX 655/10 (Ex. úrad - JUDr. I. N.).

K porušovaniu uvedených základných práv a slobôd sťažovateľa dochádza nečinnosťou súdu a prieťahmi v exekučnom konaní o zaplatenie 3.482,92 EUR z titulu nevyplatenej mzdy spolu s príslušenstvom a určenie neplatnosti dohody o znížení mzdy vedenom pred Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn.: 13C/170/2009 proti odporcovi: M., spol. s. r. o.(...)

Dňa 01. 10. 2009 sťažovateľ doručil Okresnému súdu Banská Bystrica žalobu o zaplatenie 3.482,92 EUR z titulu nevyplatenej mzdy spolu s príslušenstvom a určenie neplatnosti dohody o znížení mzdy voči odporcovi M., spol. s. r. o.(...) Vec je Okresným súdom Banská Bystrica vedená pod sp. zn.: 13C/170/2009.

Dňa 26. 10. 2009 sťažovateľ prevzal výzvu súdu zo dňa 16. 10. 2009, ktorou súd uložil sťažovateľovi, aby v lehote 10 dní od doručenia Uznesenia na úhradu súdneho poplatku zaplatil súdny poplatok vo výške 308,- EUR, pričom vyrubený súdny poplatok uhradil.

Dňa 18. 11. 2009 bolo sťažovateľovi doručené Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 11. 11. 2009, ktorým súd uložil sťažovateľovi, aby sa v lehote 15 dní od jeho doručenia vyjadril k bodom I. a II. predmetného Uznesenia. Následne dňa 01. 12. 2009 sťažovateľ zaslal Okresnému súdu Banská Bystrica svoje vyjadrenie, ktorým dal na vedomie svoju vôľu prejednať vec s nariadením pojednávania.

Dňa 17. 12. 2009 sťažovateľ prevzal predvolanie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 11. 12. 2009, ktorým súd nariadil pojednávanie. Pojednávanie sa uskutočnilo dňa 25. 01. 2010 o 14.15 hod. Súd na predmetnom pojednávaní uložil sťažovateľovi povinnosť doplnenia žalobného návrhu. Uloženú povinnosť si sťažovateľ splnil zaslaním Podania zo dňa 05. 02. 2010, ktorým doplnil dôkaz k nároku titulu cestovných náhrad a na podporu svojich tvrdení, preukazujúcich cestovné náhrady a stravné, žiadal v prípade pochybnosti

súdu o vykonaní pracovných ciest predvolať svedka I. L., ktorého trvalý pobyt upresnil zaslaním Oznámenia o trvalom pobyte svedka zo dňa 11. 02. 2010 Okresnému súdu Banská Bystrica. Zároveň upresnil žalovanú sumu a upravil petit z dôvodu pochybenia v písaní v časti nároku žalovanej sumy a v časti alternatívneho petitu.

Dňa 01. 03. 2010 sťažovateľ prevzal predvolanie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 25. 02. 2010, ktorým súd nariadil pojednávanie. Pojednávanie sa uskutočnilo dňa 22. 03. 2010 o 13.30 hod. Odporca (M., spol. s.r.o.) sa k predmetnej Žalobe nevyjadril v súdom určenej lehote a na nariadené pojednávanie sa nedostavil, hoci naň bol riadne a včas predvolaný s poučením o následku nedostavenia sa na pojednávanie, vrátane možnosti rozhodnutia podľa § 153b Občianskeho súdneho poriadku (rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie). Svoju neprítomnosť na pojednávaní dokonca neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami.

Dňa 08. 04. 2010 sťažovateľ prevzal Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 22. 03. 2010 v právnej veci M. K. c/a M., spol. s. r. o. o zaplatenie 3.482,92 EUR z titulu nevyplatenej mzdy spolu s príslušenstvom a určenie neplatnosti dohody o znížení mzdy vedenom pred Okresným súdom Banská Bystrica, sp. zn.: 13C/170/2009-45. Rozsudkom súd určil, že dohoda o znížení mzdy uzavretej medzi účastníkmi konania na 60 % mzdy pre navrhovateľa je absolútne neplatná. Zároveň zaviazal odporcu povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi (v tomto podaní sťažovateľovi) 3.482,92 EUR s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania v celkovej výške 1.341,84 EUR, a to všetko v lehote 15 dní od právoplatnosti predmetného rozhodnutia. Nakoľko povinný nevyužil svoje právo použiť voči Rozsudku riadny opravný poriadok, hoci bol o odvolaní poučený v poučení Rozsudku, stal sa v súlade s § 159 ods. 1 a § 161 ods. 1 Rozsudok právoplatný a vykonateľný. Právoplatnosť nadobudol v časti týkajúcej sa neplatnosti dohody o znížení mzdy a istiny dňa 03. 05. 2010 a v časti týkajúcej sa trov konania dňa 19. 05. 2010. Vykonateľnosť nadobudol v prípade istiny dňa 07. 05. 2010 a v prípade trov konania dňa 04. 06. 2010.

Dňa 03. 06. 2010 prevzal JUDr. I. N. - súdny exekútor Návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov oprávneného M. K.(...) proti povinnému M., spol. s. r. o.(...)

*Uznesením č. 5601*057114 zo dňa 15. 07. 2010 pod sp. zn. 5Er/354/2010 bol poverený vykonaním exekúcie exekútor JUDr. I. N., Exekútorský úrad B.*

Podkladom na vykonanie exekúcie, t. j. exekučným titulom bol Rozsudok pre zmeškanie zo dňa 22. 03. 2010, č. k.: 13C/170/2009-45, ktorý bol povinnému doručený v súlade s § 48 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Voči tomuto Rozsudku mal povinný možnosť podať riadny opravný prostriedok, avšak svoje právo nevyužil, na základe čoho sa stal Rozsudok právoplatný a vykonateľný.

Dňa 13. 08. 2010 povinný (dlžník) podal Námiety voči upovedomeniu o začatí exekúcie, č. EX 655/10 z dôvodov, ktoré mal podľa obsahu povinný namietat' v súdnom konaní, avšak v už začatom exekučnom konaní nemali žiadny právny význam. Na túto skutočnosť som, ako právny zástupca p. M. K., upozornil Okresný súd Banská Bystrica vo Vyjadrení k podaným námietkam zo dňa 27. 08. 2010. Argumentácia povinného súvisiaca s neúčast'ou na pojednávaní riadne ukončeného súdneho konania je v súvislosti s exekučným konaním bezpredmetná.

Posledným nám známym úkonom vo veci zo strany súdu bolo vydanie poverenia súdnemu exekútorovi JUDr. I. N. dňa 15. 07. 2010.

Od posledného rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica uplynulo viac ako 11 mesiacov. Dňa 27. 04. 2011 bola podaná urgencia na príslušný súd (ako aj súdnemu exekútorovi), kde sme žiadali, aby súd konal z dôvodu, že práva poškodeného sú porušované nielen zo strany povinnej osoby, ale aj nekonaním súdu, a tak je daná možnosť povinnému robiť naďalej opatrenia smerujúce ku kráteniu veriteľa (poškodeného). (...)

Vyššie popísaným konaním Okresného súdu Banská Bystrica dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej lehote bez zbytočných prieťahov garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. (...)

Požiadavka rýchlosti a najmä účinnosti súdneho konania a prejednávania veci v primeranej lehote je inkorporovaná aj do jednej zo základných zásad civilného konania - zásady rýchlosti konania vyjadrenej v § 6 zák. č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), v zmysle ktorej „V konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.“

V ustanovení § 6 sú vyjadrené základné zásady občianskeho súdneho konania, a to prejednávacia zásada a zásada hospodárnosti a efektívnosti. Uplatnenie zásady hospodárnosti znamená, že poskytnutie ochrany skutočným subjektívnym právam a

zákonom chráneným záujmom je dosiahnuté pri dodržaní procesnej ekonómie. K splneniu tejto požiadavky bude potrebné začať konanie čo najrýchlejšie po udalosti, ktorá znamenala porušenie alebo ohrozenie práva. (...)

S ohľadom na vyššie popísané skutočnosti týkajúce sa postupu súdu a to konkrétne Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 13C/170/2009, bolo porušené právo sťažovateľa na prešetrenie jeho veci bez zbytočných prieťahov, ktoré mu zaručuje čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keďže do dnešného dňa od podania vyjadrenia sťažovateľa k námietkam povinného o začatí exekúcie nedokázali v predmetnej občianskoprávnej veci prijať rozhodnutie o námietkach povinného vznesených proti exekúcii. Takéto konanie súdu spôsobilo, že je sťažovateľ už viac ako 11 mesiacov (od podania vyjadrenia k námietkam povinného vznesených proti exekúcii) udržiavaný v stave právnej neistoty. Prebiehajúce súdne konanie po neprimerane dlhý čas negatívne zasahuje do osobného života sťažovateľa.

Vzhľadom k tomu, že súd doteraz v predmetnom konaní neprijal rozhodnutie vo veci námietok povinného vznesených proti exekúcii, podávame túto sťažnosť na prieťahy v občianskoprávnom konaní vedenom Okresným súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn.: 13C/170/2009 a žiadame, aby bolo v predmetnej veci prijaté rozhodnutie o námietkach povinného vznesených proti exekúcii.

1. Konanie vedené pred Okresným súdom v Banskej Bystrici, pod č. k.: 130/170/2009, nepredstavuje z hľadiska zložitosti dokazovania občianskoprávnu vec, ktorú je možné považovať za právne a fakticky zložitú. Všetky potrebné dôkazy, predovšetkým listinné dôkazy sú odpočiatku súčasťou súdneho spisu. Predložená právna otázka nepredstavuje tak zložitú problematiku, ktorá by si vyžadovala prípravu sudcu v trvaní viac ako 11 mesiacov.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania možno, počas celej doby konania, hodnotiť ako aktívne a súčinné s ohľadom na okolnosť, že to bol on, kto založil všetky vecné dôkazy do spisu. V dôsledku toho nemohlo správanie sťažovateľa prispieť k zdĺhavosti konania a nevykazuje znaky, ktoré by mali byť v neprospech sťažovateľa pri posudzovaní zbytočných prieťahov v tomto konaní. Práve naopak, sťažovateľ dokonca vyzval súd, aby vykonal také právne úkony, ktorými by došlo k odstráneniu nežiaducich prieťahov, pričom

využil všetky dostupné možnosti pre zjednanie rýchlej a účinnej nápravy protiprávneho stavu.

3. Pokiaľ ide o postup súdu v posudzovanom konaní, fakt, že v predmetnej veci Okresný súd Banská Bystrica určité úkony vykonal, nemôže sám o sebe vylúčiť existenciu zbytočných prietahov v konaní. Obdobie poznamenané nečinnosťou všeobecného súdu alebo iného zodpovedného orgánu, keď jeho konaniu nebráni žiadna zákonná prekážka, ústavný súd posudzuje ako zbytočný prietah v konaní(...) Okresný súd Banská Bystrica do dnešného dňa, viac ako 11 mesiacov po podaní vyjadrenia sťažovateľa k námietkam povinného o začatí exekúcie, neprijal rozhodnutie o námietkach povinného vznesených proti exekúcii a ani na urgenciu zo strany sťažovateľa nekonštatoval prietahy v konaní. (...)

Som toho názoru, že sťažovateľovi skutočne vznikla nemajetková ujma tým, že Okresný súd Banská Bystrica koná, vzhľadom na povahu veci s neospravedlniteľnými a neprimeranými prietahmi, pričom v dôsledku jeho nečinnosti nie je sťažovateľovi umožnené dosiahnuť účinnú nápravu zásahu do jeho základných práv a naďalej tak dochádza k prehlbovaniu, ako aj k vzniku ďalšej ujmy na právach sťažovateľa.

Vzhľadom na okolnosti uvedené v tejto sťažnosti, má sťažovateľ za to, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je v danom prípade odôvodnené.

Sťažovateľ týmto navrhuje, aby mu Ústavný súd SR priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.500,- EUR(...), ktorou by aspoň čiastočne zmiernil dôsledky, ktoré štát sťažovateľovi prietahmi spôsobil. (...)

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sťažovateľ vyčerpал všetky zákonom poskytnuté prostriedky, ktorými by sa mohol domáhať ochrany svojich porušených základných práv a slobôd a prostredníctvom ktorých by mohol požadovať nápravu. Konanie o Žalobe sťažovateľa vedené Okresným súdom Banská Bystrica, sp. zn.: 13C/170/2009 je právoplatne skončené, pričom do dnešného dňa nebolo rozhodnuté o námietkach povinného vznesených proti exekúcii. (...)

Vzhľadom na skutočnosť, že v občianskoprávnej veci č. k.: 13C/170/2009 vo veci Žaloby sťažovateľa, o zaplatenie 3.482,92 EUR z titulu nevyplatenej mzdy spolu s príslušenstvom a určenie neplatnosti dohody o znížení mzdy vedenom pred Okresným súdom Banská Bystrica, bol síce vydaný Rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, avšak do dnešného dňa nebolo rozhodnuté o námietkach povinného

vznesených proti exekúcii. Máme za to, že zásah do základných práv a slobôd sťažovateľa, konkrétne do práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov, stále trvá a teda lehota v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (lehota 2 mesiace od právoplatnosti rozhodnutia) je zachovaná. (...)

Po prejednaní veci a vykonanom dokazovaní vo veci samej sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vydal tento nález:

Základné právo M. K.(...) na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené postupom Okresného súdu Banská Bystrica vedenom pod sp. zn. 13C/170/2009.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Banská Bystrica v konaní, sp. zn.: 13C/170/2009, rozhodnúť o námietkach povinného vznesených proti exekúcii bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd SR priznáva M. K. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2.500 EUR(...), ktoré je Okresný súd Banská Bystrica povinný sťažovateľovi zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohoto rozhodnutia.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi M. K. náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 217,30 EUR, ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. M. I.(...)»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti (pozri najmä petit sťažnosti) vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 170/09.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

1. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia s'ťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie s'ťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa s'ťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty na včasnosť podania s'ťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Lehota na podanie s'ťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa s'ťažovateľ „dozvedel“ o zbytočných priet'ahoch, teda o „inom zásahu“ okresného súdu, ktorého označil za účastníka tohto konania. Keďže v napadnutom konaní, ako to sám s'ťažovateľ vo svojej s'ťažnosti uviedol, okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 13 C 170/09-45, pričom tento rozsudok *„právoplatnosť nadobudol v časti týkajúcej sa neplatnosti dohody o znížení mzdy a istiny dňa 03. 05. 2010 a v časti týkajúcej sa trov konania dňa 19. 05. 2010“*, s'ťažovateľ sa o namietaných zbytočných priet'ahoch mohol dozvedieť najneskôr v uvedený deň. Pretože predmetná s'ťažnosť bola podaná na ústavnom súde v čase (1. augusta 2011), keď už dávno uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v s'ťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné s'ťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva (napriek kvalifikovanému právnenému zastúpeniu však nie je premietnutá do petitu sťažnosti), že sťažovateľ mal v úmysle namietat' porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 354/2010.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či by boli splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má sťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na priet'ahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na priet'ahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48

ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch naďalej, aj po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy, zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu nepodal (urgencia zákonného sudcu nemusí byť účinným prostriedkom nápravy) a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde by pripadalo do úvahy odmietnutie jeho sťažnosti aj vo vzťahu ku konaniu sp. zn. 5 Er 354/2010 z dôvodu neprípustnosti.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ústavný súd nad rámec uvedeného dodáva, že pokiaľ by v budúcnosti v postupe okresného súdu sp. zn. 5 Er 354/2010 dochádzalo k pried'ahom v konaní, s'ťažovateľovi nič nebráni v tom, aby po využití účinných prostriedkov nápravy opätovne podal kvalifikovanú s'ťažnosť pre porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2011